

Da strožji inšpekciji, a tudi lažje odpuščanje je nujno

Poleg inšpekcijskega nadzora ter vključevanja mladih in starejših na trg dela je potrebno razpravljati tudi o bolj enakomerni obdavčitvi dela.

Samo Kranjec

V okviru nove ureditve na področju dela in pokojnin bi inšpekcija za delo predvidoma dobila večja pooblastila in bi, če bi pri inšpekcijskem pregledu ugotovila, da gre pri samozaposlenih za elemente delovnega razmerja, lahko zahtevala njihovo zaposlitev.

Da bi se povečalo število delovnih razmerij za nedoločen čas, je zakonodajalec pripravljen odpreti zakon o delovnih razmerjih in se pogajati o razlogih, ki omogočajo prekinitve delovnega razmerja. Razloge, ki se ne uporabljajo, kot je denimo razlog nesposobnosti, bi zamenjali z razlogom, ki bi delodajalcu omogočil, da v primeru, ko delavca zaposli in kasneje ugotovi, da ta ne ustreza delovnim zahtevam oziroma pričakovanjem delodajalca, delovno razmerje z njim, za sorazmerno finančno nadomestilo, preprosto prekine.

Regulacija prekarnega dela

Država sicer namerava področje dela in pokojnin urediti s pomočjo dveh dokumentov: Za dostojno delo ter Belo knjigo o pokojninskem sistemu. Po besedah Tatjane Čerin, izvršne direktorice GZS za socialni dialog, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti v publikaciji Za dostojno delo analizira trg dela, s poudarkom na atipičnih oblikah dela. S spremembami treh zakonov (o inšpekciji dela, delovnih razmerjih in urejanju trga dela) želijo predvsem bolje regulirati področje tako imenovanega prekarnega dela.

Večja vključenost starejših

V zvezi z delovanjem trga dela Čerinova izpostavlja, da se v Sloveniji največja razvojna težava kaže v dejstvu, da imamo premalo delovno aktivne populacije. Mladi vse kasneje vstopajo na trg dela, obenem pa je 54 odstotkov brezposelnih starejših oseb dolgotrajno brezposelnih.

Konkurenčnost slednjih na trgu dela zmanjšuje institut minulega dela. V GZS predlagajo, da se institut minulega dela nadomesti z dodatkom za stalnost. S tem bi bili starejši na trgu dela bolj konkurenčni.

Pogajanja le o paketu

Tatjana Čerin pravi, da naj bi v zvezi z dokumentom Za dostojno delo dobili na mizo predloge zakonskih sprememb, oblikovala naj bi se delovna (pogajalska) skupina. Stališče GZS je, da so se pripravljene pogajati le o celotnem paketu sprememb na trgu dela, se pravi o že omenjenih treh zakonskih predlogih skupaj in v povezavi z napovedanimi davčnimi spremembami. GZS bo zahtevala, da se pogajanja časovno omejijo, saj naj bi se pozitivne spremembe za gospodarstvo čim prej uveljavile. [gg](#)

Ključno predvsem zniževanje davkov

Toni Balazič, Mercator: »Podjetja veliko pričakujemo od napovedane davčne reforme, predvsem glede znižanja obdavčitve stroška dela, kar je za delovno intenzivne panoge, kot je trgovina, še posebej pomembno. Zavzemamo se tudi za pomembno skrajšanje vseh zakonskih rokov, da bomo lahko čim bolj odzivni na razmere na trgu. Podpiramo tudi vse aktivnosti, ki odpravljajo administrativne ovire ali jih vsaj blažijo.«

Andrej Božič, Steklarne Hrastnik: »V zvezi s stroški dela in konkurenčnostjo je največji izziv visoka obdavčitev dela in odsotnost socialne kapice. Slednja najbolj vpliva na delovno silo, ki ustvarja dodano vrednost. Opažamo pozitivne premike, ki so začeli veljati s spremembami v novem Zakonu o delovnih razmerjih in Zakonu o urejanju trga dela. Uvajata ustreznejše varstvo pravic delavcev, podjetjem pa zniževanje stroškov dela in poenostavitve postopkov odpuščanja. V Steklarni Hrastnik podpiramo dokument Za dostojno delo, ki promovira izboljšanje zdravja zaposlenih pri delodajalcih.«

Tanja Skaza, direktorica Plastike Skaza:

»Ključnega pomena za stabilno prihodnost sta pravi program in poslovni model, ki te razlikuje od drugih. Pri spremembi poslovnih modelov, kjer so ključni strokovnjaki ter ljudje z znanjem in posledično z visokimi plačami, je nujno potrebno delati na znižanju davkov, večji fleksibilnosti plačilnega sistema, socialni kapici...«

Foto: Tadej Kreft

»Pogajati smo se pripravljene le o celotnem paketu sprememb na trgu dela,« pravi Tatjana Čerin, izvršna direktorica GZS za socialni dialog.

54
odstotkov
brezposelnih
starejših oseb
je dolgotrajno
brezposelnih.